

Te veel Vlamingen hebben het moeilijk met lezen of schrijven

Jozefien Van Huffel

Lieve is een warme vrouw van vijftig. Catechiste, koorlid en lector. Tot vóór kort had ze echter een geheim: lezen en vooral schrijven waren voor haar aartsmoelijk. Zoals Lieve zijn er veel Vlamingen. Overheid, diensten zoals de Centra voor Basiseducatie en kleinschalige projecten proberen hen te bereiken én te helpen. Zodat vrouwen in de Gentse Brugse Poort nu letters veroveren, en Lieve overal durft te schrijven.

Vechten met letters

VLAANDEREN scoort in het algemeen hoog op het vlak van lees- en schrijfvaardigheid, maar verborgen tussen de cijfers schuilen hele groepen voor wie lezen en rekenen een echt probleem is. Volgens een schatting van het Vlaams Ondersteuningscentrum voor Basiseducatie is één op zeven volwassen Vlamingen laaggeletterd. Letters en cijfers maken het moeilijk voor hen om te functioneren in de samenleving, tussen treinroosters, prijslijsten en ocmw-formulieren.

„Mijn hele leven al heb ik problemen met schrijven, sinds het eerste leerjaar. De juffrouw zette me op de 'ezelrij', en de achterstand die ik toen opliep, heb ik nooit kunnen goedmaken”, vertelt Lieve. „Een tijd deed ik verstelwerk in een winkel. Was het erg druk, dan hielp ik met de klanten. Met mensen omgaan was leuk, maar kastickets maken kon ik niet. Mijn medeverkoopsters streken de winst op voor mijn inspanningen.” Later werd Lieve geopereerd aan haar rug en kon ze niet meer werken. „De papieren die ik moest invullen om een invaliditeitsuitkering te krijgen, waren een ramp. Ik gooide ze gewoon in de vuilnisbak, en heb dus geen inkomsten. Gelukkig ben ik getrouwd.”

Ook bij Babeluut, een groep van allochtone vrouwen in de Gentse wijk Brugse Poort, merkten de begeleiders van Samenlevingsopbouw dat letters de weg ernstig

Voor laaggeletterden zit in de samenleving een heel alfabet aan problemen verborgen. © Van Parys Media

kunnen versperren. „De vrouwen volgen of volgden lessen Nederlands, maar wat ze nodig hebben in de winkel of in de omgang met de VDAB leren ze daar niet”, vertelt Katrien Boonen. „Het jargon van heel wat diensten schrikt de vrouwen met een andere taalachtergrond af. Bovendien zijn formulieren over studiebeurzen of ziek-

teverzekeringen al onbegrijpelijk voor gestudeerde mensen, dus hoe raken laaggeletterden er uit wijs?”

Om zoveel mogelijk laaggeletterde mensen te bereiken, lanceerde de Vlaamse regering in 2005 het *Plan Geletterdheid Verhogen*. Begin dit jaar werden de vorderingen geëvalueerd: een hele

reeks initiatieven zijn opgestart, resultaten volgen hopelijk in de toekomst. Het plan zoekt onder andere naar betere manieren om vast te stellen dat mensen laaggeletterd zijn, en probeert een samenwerking tot stand te brengen tussen enerzijds de Centra voor Basiseducatie, waar je terecht kunt voor lees-, schrijf- en reken cursussen, en anderzijds bedrijven, de VDAB en de sociale partners die werken met kwetsbare groepen.

Lieve ging eigenlijk de strijd met de letters aan dankzij haar vormelingen. „In de kerk vroegen ze of ik geen catechist wilde worden, daar was ik vast goed in. Dat dacht ik niet, maar als anderen in me geloofden, wilde ik het doen”, legt ze uit. „Ik vertelde mijn vormelingen dat ik samen met hen op weg ging. Dat ik het zelf nog allemaal ontdekte. Maar het was moeilijk, want ik moest teksten eigenlijk drie keer lezen vóór ik ze begreep.” Een briefje aan een prikbord leidde haar naar het Centrum voor Basiseducatie, met een klein hartje. Lieve werd er hartelijk ontvangen, en sindsdien gaan er deuren voor haar open waarvan ze dacht dat ze op slot zaten.

„Vroeger meende ik dat ik nooit zou leren schrijven, dat ik dom was. Mijn probleem gaat nooit helemaal over, maar ik kijk er nu anders tegenaan”, vertelt ze. „Ik durf overal te schrijven, en ik ben nu

ook lector. Voorlezen kon ik vroeger niet, omdat ik niet begreep wat ik las.” Had Lieve de stap eerder gezet, dan zag haar leven er wellicht anders uit. „Ik begeleid nu ook opvang van schoolkinderen, en ik merk dat ik in het onderwijs pas. Maar ik ben nu volledig gelukkig met mezelf.”

Moelijke woorden

In de Brugse Poort leidt Katrien met collega's Linze en Danielle het alfabetiseringsproject *Brug naar de wereld*. „Met een groep van twaalf vrouwen van verschillende nationaliteiten werken we aan een toegankelijke brochure over de diensten hier in de buurt”, vertelt Katrien. „*Brug naar de wereld* heeft een dubbele doel. Enerzijds leren vrouwen zelf beter communiceren, lezen en schrijven. Anderzijds kan de brochure laaggeletterden op weg helpen in de samenleving en diensten tonen dat het contact met sommige doelgroepen niet optimaal is.”

De groep werkt met grondrechten: wonen, gezondheid, maatschappelijke ontwikkeling. „We gaan elke sessie aan de slag met de praktische woordenschat die je nodig hebt voor één van die domeinen, zodat de vrouwen het materiaal verzamelen om te kunnen verwoorden en neerschrijven wat ze nodig hebben”, vervolgt Katrien. „We zijn vaak verbaasd over de moeilijke woorden die ze gebruiken. Diagnose, vaccinatie, maar als ze ze aan elkaar uitleggen, blijken ze ze maar half te begrijpen.”

Afhankelijk van hun kennis en kunde krijgen de vrouwen vervolgens opdrachten. „Sommigen leggen de woorden na uit een doosje letters, anderen gaan creatief aan de slag met eigen definities en rijmpjes”, legt Katrien uit. „Het niveau stijgt gaandeweg, sessie per sessie. Het is natuurlijk onze taak niet om hen perfect te leren schrijven.”

Binnenkort begint het echte redactiewerk voor de brochure. De vrouwen kiezen wat erin komt en werken de teksten uit. „Wellicht sommen we alle diensten in de buurt op, met uitleg over waarvoor je er terecht kunt. Het wordt een hulpmiddel voor laaggeletterden, en iets tastbaars om mensen en diensten te laten praten over laaggeletterdheid.”

Meer informatie over lezen, schrijven en rekenen op de website www.basededucatie.be of telefonisch via 0473/17.09.53.

Advertentie

Nieuw!
Arti-Forte

Het enige voedingssupplement met Collageen 2

Omwille van mijn "versleten" knieën kon ik niet langer gaan fietsen met onze club.

Na 1 week Arti-Forte te hebben genomen voel ik me opnieuw zo comfortabel dat ik me weer waag aan enkele kilometers fietsplezier. Echt een aanrader!

Mevr. N. Hermans (74 jaar, Zaventem)

Ik heb erge reuma aan mijn handen en moest dagelijks 3 pijnstillers innemen.

Sinds ik Arti-Forte gebruik heb ik geen pijn meer!

Dhr. J. Swerts (59 jaar Kinrooi)

Hoe werkt Arti-Forte?
Arti-Forte is het meest krachtige supplement ter ondersteuning van gewrichtspijnen dankzij de unieke toevoeging van Collageen 2. Collageen 2 is in gezond kraakbeen het hoofdeiwit dat zorg draagt voor een sterke kraakbeenlaag. Het voorkomt het verder scheuren en afbrokkelen.

De glucosamine- en chondroitinesulfaten stimuleren de aanmaak van nieuw kraakbeen en gewrichtsvocht. En de natuurlijke ontstekingsremmers werken zeer snel pijnstillend.

Arti-Forte van Global Medics - enkel verkrijgbaar in de apotheek publieksprijs €38 per potje van 126 capsules, (code NUT/PL 1138 en CNK 2502-268)

www.globalmedics.be

GLOBAL MEDICS
Your Partner in Healthcare